

SKLEPI

SKLEP KOMISIJE (EU) 2021/156

z dne 9. februarja 2021

o obnovitvi mandata Evropske skupine za etiko v znanosti in novih tehnologijah

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V členu 2 Pogodbe o Evropski uniji so zapisane temeljne vrednote Unije. Člen 6 Pogodbe o Evropski uniji Listini Evropske unije o temeljnih pravicah priznava enako veljavnost kot Pogodbama in določa, da so temeljne pravice, kakor jih zagotavlja Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin in kakor izhajajo iz ustavnega izročila, skupnega državam članicam, kot splošna načela del prava Unije.
- (2) Komisija je 20. novembra 1991 sklenila etiko vključiti v postopek odločanja na področju politike o raziskavah in tehnološkem razvoju Skupnosti z ustanovitvijo skupine svetovalcev glede etičnih posledic biotehnologije (GAEIB).
- (3) Komisija je 16. decembra 1997 sklenila GAEIB zamenjati z Evropsko skupino za etiko v znanosti in novih tehnologijah (v nadaljnjem besedilu: skupina EGE) in razširiti mandat skupine, da bi pokrival vsa področja uporabe znanosti in tehnologije. Mandat skupine EGE je bil nato obnovljen, nazadnje s Sklepom Komisije (EU) 2016/835 ⁽¹⁾ za obdobje petih let, ki se izteče 28. maja 2021.
- (4) Mandat skupine EGE je primerno obnoviti tudi po navedenem datumu, in sicer za nedoločen čas, ter imenovati nove člane v skladu s Sklepom Komisije C(2016) 3301 final z dne 30. maja 2016 o določitvi horizontalnih pravil za ustanovitev in delovanje strokovnih skupin Komisije (v nadaljnjem besedilu: horizontalna pravila).
- (5) Skupina EGE bi morala Komisiji še naprej zagotavljati neodvisno svetovanje na horizontalni ravni o vseh politikah in zakonodaji Unije, kadar se etične in družbene razsežnosti ter razsežnosti v zvezi s temeljnimi pravicami prepletajo z razvojem znanosti in novih tehnologij, bodisi na zahtevo Komisije bodisi na lastno pobudo v soglasju s Komisijo. Komisija lahko skupino EGE opozori na vprašanja, za katera Evropski parlament in Svet menita, da so zelo pomembna z etičnega vidika.
- (6) Naloge skupine EGE so bistvene za vključevanje temeljnih pravic in vrednot v politike Unije na vseh področjih znanstvenih in tehnoloških inovacij. V ta namen bi morala skupina EGE v mnenjih in izjavah pripraviti poglobljene analize in posebna priporočila za obravnavo pomembnejših etičnih vprašanj.
- (7) Skupino EGE bi morali sestavljati visokousposobljeni in neodvisni strokovnjaki, ki so imenovani osebno ter delujejo neodvisno in v javnem interesu. Komisiji bi moral pri njihovem izboru pomagati neodvisen odbor za imenovanje. Izbor bi moral potekati na podlagi javnega razpisa in temeljiti na objektivnih merilih.

⁽¹⁾ Sklep Komisije (EU) 2016/835 z dne 25. maja 2016 o obnovitvi mandata Evropske skupine za etiko v znanosti in novih tehnologijah (UL L 140, 27.5.2016, str. 21).

- (8) Treba bi bilo določiti pravila o razkrivanju informacij s strani članov skupine EGE.
- (9) Osebnostne podatke bi bilo treba obdelovati v skladu z Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (10) Zaradi jasnosti in pravne varnosti bi bilo treba Sklep (EU) 2016/835 uradno razveljaviti z učinkom od 28. maja 2021. Glede na potrebo po pregledu določb o postopku izbora in stroških zasedanj pred iztekom mandata na podlagi Sklepa (EU) 2016/835 bi se morale ustrezne določbe uporabljati od datuma sprejetja tega sklepa –

SKLENILA:

Člen 1

Predmet urejanja

Ustanovi se Evropska skupina za etiko v znanosti in novih tehnologijah (v nadaljnjem besedilu: skupina EGE).

Člen 2

Naloga

Naloga skupine EGE je Komisiji zagotavljati neodvisno svetovanje o vprašanjih, pri katerih se etične in družbene razsežnosti ter razsežnosti v zvezi s temeljnimi pravicami prepletajo z razvojem znanosti in novih tehnologij, bodisi na zahtevo Komisije bodisi na lastno pobudo, ki jo poda njen predsednik po dogovoru s pristojno službo Komisije.

Skupina EGE zlasti:

- (a) oblikuje, opredeljuje in preučuje etična vprašanja, ki se zastavljajo z razvojem znanosti in tehnologij;
- (b) zagotavlja usmeritve, ki so bistvene za oblikovanje, izvajanje in spremljanje politik ali zakonodaje Unije, v obliki analiz in priporočil, predstavljenih v mnenjih in izjavah, ki so usmerjene v spodbujanje etičnega oblikovanja politik Unije v skladu z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

Člen 3

Posvetovanje

Komisija se lahko s skupino EGE posvetuje o vseh zadevah, povezanih z nalogami iz člena 2. V zvezi s tem lahko Komisija skupino EGE opozori na vprašanja, za katera Evropski parlament in Svet menita, da so zelo pomembna z etičnega vidika. S skupino EGE se o zadevah, povezanih z nalogami iz člena 2, po potrebi posvetujejo tudi drugi strokovni organi, ki jih ustanovi Komisija.

Člen 4

Članstvo

1. Skupino EGE sestavlja največ 15 članov.
2. Člani imajo znanje na področju nalog iz člena 2.
3. Člani so posamezniki, imenovani osebno.

⁽²⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

4. Člani delujejo neodvisno in v javnem interesu. Člani pravočasno obvestijo pristojno službo Komisije na Generalnem direktoratu za raziskave in inovacije o kakršnem koli navzkrižju interesov, ki bi lahko ogrozilo njihovo neodvisnost.
5. Člani, ki ne morejo več učinkovito prispevati k posvetovanjem skupine EGE, ki po mnenju pristojne službe Komisije ne izpolnjujejo pogojev iz člena 339 Pogodbe o delovanju Evropske unije ali ki odstopijo, niso več povabljeni k sodelovanju na zasedanjih skupine in jih za preostanek mandata zamenjajo kandidati z rezervnega seznama iz člena 5(7), ki jih imenuje predsednik Komisije.

Člen 5

Postopek izbora

1. Izbor članov skupine EGE se izvede na podlagi javnega razpisa, ki se objavi v registru strokovnih skupin Komisije in drugih podobnih subjektov (v nadaljnjem besedilu: register strokovnih skupin). Razpis se lahko poleg tega objavi tudi prek drugih sredstev, vključno z namenskimi spletišči. V razpisu so jasno določena merila za izbor, vključno z zahtevanim strokovnim znanjem v zvezi z delom, ki ga je treba opraviti. Minimalni rok za oddajo prijav je štiri tedne.
2. Posamezniki, ki se prijavijo za članstvo, razkrijejo vse okoliščine, ki bi lahko povzročile navzkrižje interesov. Pristojna služba Komisije od teh posameznikov zahteva, da ob prijavi predložijo izjavo o interesu, ki temelji na standardnem obrazcu izjave o interesu za strokovne skupine, in posodobljen življenjepis. Predložitev ustrezno izpolnjenega obrazca izjave o interesu je pogoj za upravičenost do osebnega imenovanja. Ocena navzkrižja interesov se izvede v skladu s horizontalnimi pravili.
3. Člane skupine EGE imenuje predsednik Komisije na predlog člana Komisije, pristojnega za službo Komisije, ki zagotavlja sekretariat skupine EGE, in sicer izmed strokovnjakov z znanjem na področjih iz člena 2, ki so se odzvali na razpis.
4. Postopek izbora nadzira odbor za imenovanje. Ta Komisiji zlasti pomaga pri iskanju in izbiri morebitnih članov skupine EGE ter pri ocenjevanju njihove razpoložljivosti in pripravljenosti za opravljanje te vloge. Odbor za imenovanje sestavljajo trije člani, ki jih imenuje član Komisije, pristojen za službo Komisije, ki zagotavlja sekretariat skupine EGE, s podporo sekretariata, ki ga zagotavlja pristojna služba Komisije. Odbor za imenovanje oceni upravičene kandidate s seznama, ki ga predloži pristojna služba Komisije na podlagi začetne ocene vseh prijav glede na merila za izbor. Odbor za imenovanje predloži svoje priporočilo članu Komisije, pristojnemu za službo Komisije, ki zagotavlja sekretariat skupine EGE.
5. Pri izboru članov skupine EGE si pristojna služba Komisije prizadeva čim bolj zagotavljati visoko raven strokovnosti in pluralnosti, geografsko uravnoteženost ter uravnoteženo zastopanost spolov, strokovnega znanja in področij zanimanj, pri čemer upošteva naloge skupine EGE iz člena 2, vrste potrebnega strokovnega znanja in odziv kandidatov na razpis.
6. Člani se imenujejo za obdobje največ treh let. Svoje dolžnosti opravljajo, dokler niso nadomeščeni oziroma do konca svojega mandata. Lahko so ponovno imenovani. Članstvo v skupini EGE je omejeno na največ tri obdobja.
7. Pristojna služba Komisije sestavi rezervni seznam primernih kandidatov, ki se lahko uporabi za imenovanje nadomestnih članov. Pristojna služba Komisije kandidate zaprosi za privolitev, preden njihova imena vključi na rezervni seznam.

Člen 6

Predsednik

Skupina EGE izmed svojih članov z navadno večino izvoli predsednika in enega ali dva namestnika predsednika za celotno trajanje njihovega mandata.

Člen 7

Delovanje

1. Pristojna služba Komisije, ki tesno sodeluje s predsednikom skupine EGE, je odgovorna za usklajevanje in organizacijo dela skupine EGE in zagotavljanje njenega sekretariata.
2. Uradniki Komisije iz drugih služb Komisije, ki jih postopki zanimajo, lahko zaprosijo za udeležbo na zasedanjih skupine EGE in njenih podskupin.
3. Delovni program skupine EGE, vključno z etičnimi analizami, predlaganimi na pobudo skupine EGE, se sprejme v dogovoru s pristojno službo Komisije. Vsaka zahteva za etično analizo vključuje parametre zahtevane analize. Kadar Komisija želi mnenje skupine EGE, določi rok za analizo.
4. Mnenja skupine EGE vključujejo priporočila. Temeljijo na pregledu stanja zadevnih znanosti in tehnologij ter na temeljitih analizah konkretnih etičnih vprašanj. Zadevne službe Komisije se obvestijo o priporočilih, ki jih pripravi skupina EGE.
5. Skupina EGE deluje kolegialno. Z delovnimi postopki, ki temeljijo na poslovniku, skuša zagotoviti, da vsi člani dejavno sodelujejo pri dejavnostih skupine. Mnenja in izjave načeloma sprejema soglasno. V primeru glasovanja se o izidu glasovanja odloča z navadno večino članov. Člani, ki glasujejo proti ali se vzdržijo glasovanja, imajo pravico do tega, da se mnenju ali izjavi priloži dokument, ki navaja njihovo ime in povzema razloge za njihovo stališče (kot manjšinsko mnenje).
6. Vsako mnenje se posreduje predsedniku Komisije ali predstavniku, ki ga imenuje predsednik. Vsako mnenje se po sprejetju s strani skupine EGE nemudoma objavi na njenem spletišču ter pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu.
7. Zasedanja skupine EGE načeloma potekajo v prostorih Komisije v skladu s postopki in koledarjem, ki ga določi pristojna služba Komisije. Skupina EGE se v 12-mesečnem obdobju sestane najmanj šestkrat, kar skupno pomeni vsaj 12 delovnih dni na leto. Po potrebi se lahko v dogovoru s pristojno službo Komisije organizirajo dodatna zasedanja.
8. Za namene priprave analiz skupine EGE in v okviru razpoložljivih sredstev lahko pristojna služba Komisije zahteva izvedbo študij, da se zberejo vse potrebne znanstvene in tehnične informacije ter vzpostavijo tesni stiki s predstavniki različnih etičnih teles v državah članicah in tretjih državah.
9. Pristojna služba Komisije za vsako mnenje skupine EGE organizira javno okroglo mizo za spodbujanje dialoga in boljšo preglednost. Skupina EGE vzpostavi tesne stike s službami Komisije, ki jih zadevajo vprašanja v obravnavi skupine.
10. Kadar operativne okoliščine zahtevajo, da se mnenje o določeni zadevi poda hitreje, kot bi to omogočalo sprejetje mnenja, se lahko izdajo kratke izjave ali druge oblike analiz, ki jim po potrebi lahko sledi izčrpnjša analiza v obliki mnenja, pri čemer se zagotavlja upoštevanje enake preglednosti kot za vsa druga mnenja. Izjave se objavijo na spletišču skupine EGE. Kot del svojega delovnega programa lahko skupina EGE v dogovoru s pristojno službo Komisije po potrebi posodobi mnenje.

11. Razprave skupine EGE so zaupne. V dogovoru s pristojno službo Komisije lahko skupina EGE z navadno večino svojih članov odloči, da svoja posvetovanja odpre za javnost.
12. Zapisnik, ki povzema razpravo o vsaki točki dnevnega reda in mnenja skupine EGE, mora biti smisel in popoln. Zapisnik sestavi sekretariat, zanj pa je odgovoren predsednik.

Člen 8

Podskupine

1. Pristojna služba Komisije lahko na podlagi mandata, ki ga določi, ustanovi podskupine za preučitev posebnih vprašanj. Podskupine delujejo v skladu s horizontalnimi pravili in poročajo skupini EGE. Razpustijo se takoj, ko izpolnijo svoj mandat.
2. Člani podskupin, ki niso člani skupine EGE, se izberejo z javnim razpisom, v skladu s členom 5 in horizontalnimi pravili ⁽³⁾.

Člen 9

Povabljeni strokovnjaki

1. Pristojna služba Komisije lahko k priložnostnemu sodelovanju pri delu skupine EGE ali njenih podskupin povabi strokovnjake in predstavnike ustreznih organizacij s posebnim znanjem ali perspektivami z namenom izmenjave mnenj o temi na dnevnem redu.
2. Pristojna služba Komisije lahko povabi tudi zunanje strokovnjake, da priložnostno sodelujejo pri delu skupine EGE, če se oceni, da je treba pokriti široko paleto etičnih vprašanj v zvezi z napredkom na področju znanosti in novih tehnologij.

Člen 10

Poslovnik

Na predlog pristojne službe Komisije in v dogovoru z njo skupina EGE z navadno večino svojih članov sprejme svoj poslovnik na podlagi standardnega poslovnika za strokovne skupine v skladu s horizontalnimi pravili.

Člen 11

Poslovna skrivnost in ravnanje s tajnimi podatki

Člani skupine EGE in podskupin ter povabljeni strokovnjaki in člani odbora za imenovanje upoštevajo obveznost varovanja poslovne skrivnosti, ki v skladu s Pogodbama in njunimi izvedbenimi pravili velja za vse člane institucij in njihovo osebje, ter varnostne predpise Komisije v zvezi z varovanjem tajnih podatkov Unije iz sklepov Komisije (EU, Euratom) 2015/443 ⁽⁴⁾ in (EU, Euratom) 2015/444 ⁽⁵⁾. Če teh obveznosti ne upoštevajo, lahko Komisija sprejme vse ustrezne ukrepe.

⁽³⁾ Glej člen 10 in člen 14(2) horizontalnih pravil.

⁽⁴⁾ Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/443 z dne 13. marca 2015 o varnosti v Komisiji (UL L 72, 17.3.2015, str. 41).

⁽⁵⁾ Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/444 z dne 13. marca 2015 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 72, 17.3.2015, str. 53).

Člen 12**Preglednost**

1. Skupina EGE in njene podskupine se registrirajo in imena članov objavijo v registru strokovnih skupin.
2. Vsi zadevni dokumenti, vključno z dnevnimi redi, zapisniki in pisnimi prispevki udeležencev, se dajo na voljo bodisi v registru strokovnih skupin bodisi prek povezave z registra na posebno spletišče, kjer so te informacije objavljene. Do posebnih spletišč se lahko dostopa brez registracije uporabnikov ali kakršnih koli drugih omejitev. Zlasti dnevni red in drugi zadevni referenčni dokumenti se objavijo pravočasno pred zasedanjem, temu pa sledi pravočasna objava zapisnika. Izjeme glede objave so predvidene le v primeru, ko se šteje, da bi razkritje dokumenta oslabilo varstvo javnega ali zasebnega interesa, kakor je opredeljeno v členu 4 Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 ⁽⁶⁾.

Člen 13**Stroški zasedanj**

1. Udeleženci pri dejavnostih skupine EGE in njenih podskupin za svoje storitve niso plačani.
2. Komisija povrne potne stroške in stroške bivanja, ki nastanejo udeležencem pri dejavnostih skupine EGE in njenih podskupin ter članom odbora za imenovanje. Povračilo se izplača v skladu z veljavnimi določbami Komisije v mejah razpoložljivih odobrenih sredstev, dodeljenih službam Komisije v okviru letnega postopka razporeditve sredstev.

Člen 14**Razveljavitev**

Sklep (EU) 2016/835 se razveljavi z učinkom od 28. maja 2021.

Člen 15**Uporaba**

Razen členov 5 in 13 se ta sklep uporablja od 28. maja 2021.

V Bruslju, 9. februarja 2021

Za Komisijo

Predsednica

Ursula VON DER LEYEN

⁽⁶⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43). Te izjeme so namenjene zaščiti javne varnosti, vojaških zadev, mednarodnih odnosov, finančne, denarne ali gospodarske politike, zasebnosti in celovitosti posameznika, poslovnih interesov, sodnih postopkov in pravnih nasvetov, inšpekcij/preiskav/revizij in postopka odločanja institucije.